Jegerprøven
Landbruksdirektoratet

Studieplan for jegerprøvens obligatoriske kurs

Fastsatt av Miljødirektoratet 1. april 2017.

Sist endret 1. juli 2026 av Landbruksdirektoratet

Versjon 1. juli 2026

LDIR 136 | [2026]

Innhold

Læringsmål for jegerprøvekurset 3

Jegerprøvekursets innhold 3

Gjennomføring 3

Fraværsregler 4

Eksamen 4

1. Samling – Jakt og holdninger 5

2. Samling – Våpen og våpenlovgivningen 6

3. Samling – Forsvarlig jakt i praksis 7

4. Samling – Skyting med hagle og rifle 9

5. Samling – Artskunnskap 10

6. Samling – Lover og forskrifter 11

7. Samling – Jaktformer 13

8. Samling – Ettersøk av skadet vilt 14

9. Samling – Håndtering av felt vilt 15

Læringsmål for jegerprøvekurset

Obligatorisk jegerprøvekurs må gjennomføres og eksamen må bestås for å bli registrert i Jegerregisteret. Slik registrering er en forutsetning for å utøve jakt, felling eller fangst i Norge. Kurset gir deltakerne forståelse og forutsetning for å utvikle gode holdninger til jakt og jaktutøvelse, samt grunnkunnskap om forsvarlig jakt, våpen og skyting, arter, lovverk og jakt- og fangstutøvelse.

Jegerprøvekursets innhold

1. Samling – Jakt og holdninger
2. Samling – Våpen og våpenlovgivningen
3. Samling – Forsvarlig jakt i praksis
4. Samling – Skyting med hagle og rifle
5. Samling – Artskunnskap
6. Samling – Lover og forskrifter
7. Samling – Jaktformer
8. Samling – Ettersøk av skadet vilt
9. Samling – Håndtering av felt vilt

Gjennomføring

Kurset skal være på 30 timer. Den obligatoriske undervisningen skal gjennomføres ved ett av tre alternativer:

1. Over to langhelger

Fredag (3 t)	**Lørdag (6 t)**	**Søndag (6 t)**	**Fredag (3 t)**	**Lørdag (6 t)**	**Søndag (6 t)**
Samling 1	Samling 2 + 3	Samling 4	Samling 5	Samling 6 + 7	Samling 8 + 9

2. Over fem hele sammenhengende dager, der den obligatoriske undervisningen hver dag skal gjennomføres innenfor tidsrommet fra 08.00 til 18.00.

Dag 1 (6 t)	**Dag 2 (6 t)**	**Dag 3 (6 t)**	**Dag 4 (6 t)**	**Dag 5 (6 t)**
Samling 1+5	Samling 2 + 3	Samling 4	Samling 6 + 7	Samling 8 + 9

3. Over ni dager

Dag 1 (3 t)	**Dag 2 (3 t)**	**Dag 3 (3 t)**	**Dag 4 (6 t)**	**Dag 5 (3 t)**	**Dag 6 (3 t)**	**Dag 7 (3 t)**	**Dag 8 (3 t)**	**Dag 9 (3 t)**
Samling 1	Samling 2	Samling 3	Samling 4	Samling 5	Samling 6	Samling 7	Samling 8	Samling 9

Rekkefølgen på dagene i de ulike gjennomføringsalternativene kan endres dersom lokale forhold tilsier det. Kombinasjoner mellom ulike alternativ er ikke tillatt ved gjennomføring.

Fraværsregler

Samling 1, 2, 3 og 4 har obligatorisk oppmøte på kurs. Kursdeltaker som ikke kan delta på en eller flere av disse samlingene, må ta de manglende delene ved et annet kurs.

Kursdeltakeren kan i særskilte tilfeller ha fravær fra undervisning på inntil to samlinger, men bare fra samling 5, 6, 7, 8 eller 9. Dette gjelder enkeltpersoner som ikke har mulighet til å møte på ordinær undervisning. Ved fravær skal kursdeltakeren levere dokumentasjon til instruktøren for bestått test fra e-læringa for denne samlingen. E-læringa er ment som et supplement til undervisningen, og skal ikke brukes som erstatning for ordinær undervisning.

Eksamen

Når kursdeltakeren starter på jegerprøvekurs må vedkommende laste ned appen Jegerprøveeksamen fra Google Play eller App Store til mobil eller nettbrett. Kursdeltakeren registrerer seg i appen og mottar brukernavn og passord for innlogging på sms og e-post. I appen får kursdeltakeren oversikt over oppmøte på samlinger, kursbevis ved fullført kurs og diplom ved bestått eksamen. Jegerprøveinstruktøren har ansvar for å orientere deltakerne om hvordan de går frem for å melde seg opp og gjennomføre jegerprøveeksamen. Eksamensavgiften betales i appen, og må være betalt for å få startet eksamen. Eksamen gjennomføres i appen, så kursdeltaker må huske å ta med seg oppladet mobil eller nettbrett ved oppmøte til eksamen hos kommunen.

1. Samling – Jakt og holdninger

Læringsmål

Kursdeltakeren skal:

- ha innblikk i jaktas historikk i Norge
- kunne gjøre rede for betydningen av jakt og fangst i tidligere tider og i dagens samfunn
- se jaktas plass i dagens samfunn, samt være bevisst holdninger og etikk i forbindelse med jaktutøvelsen
- forstå nødvendigheten av å utøve jakt på en mest mulig forsvarlig og akseptabel måte for å sikre samfunnets aksept, respekt for viltet, ansvarsfull våpenhåndtering, jaktutøvelse etc.
- bevissthet rundt bruk av internett og sosiale medier ved deling av jaktopplevelser
- forstå hvorfor det i dag er behov for obligatorisk jegerutdanning i Norge

Gjennomføring

3 timer undervisning. Samlingen har obligatorisk oppmøte på kurs.

Tema for samling 1

Innledning om kurset og presentasjon

- Presentasjon, kursets omfang, arbeidsmåte, e-læring og eksamen

Jakt og holdninger

- Hva er jakt? Hvorfor jakt?
- Viltforvaltning og jaktas verdi
- Jegerprøven
- Jaktutøvelsen
- Oppsummering/debatt

Regler for forsvarlig jakt

- Lov om jakt og fangst av vilt (viltressursloven) §§ 1, 2, 3, 21 og 24
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 15 og 16

Grunnprinsipper for forsvarlig jaktutøvelse

- Dyr i bevegelse, fart
- Skuddhold og avstandsbedømmelse
- Skuddplassering, skuddvinkler
- Skudd mot dyr i flokk
- Skuddfelt

2. Samling – Våpen og våpenlovgivningen

Læringsmål

Kursdeltakeren skal:

- ha kjennskap til de forskjellige våpentypenes oppbygging, funksjon og virkemåte
- ha kjennskap til de forskjellige ammunisjonstypenes funksjon og virkemåte
- ha kjennskap til sikker og forskriftsmessig våpenhåndtering i ulike situasjoner
- ha kjennskap til relevante bestemmelser i våpenlovgivningen
- kunne visitere (sjekke at våpenet er uladd), lade/tømme, sikre/avsikre

Gjennomføring

3 timer undervisning. Samlingen har obligatorisk oppmøte på kurs. Deltakerne skal under veiledning øve praktisk på å visitere, lade, tømme, sikre og avsikre hagle og rifle.

Tema for samling 2

Våpen – sterke krefter

- Bevisstgjør deltakerne i forhold til våpen og våpenhåndtering

Våpen – ansvar og krav

- Våpenloven

Regler for sikker jaktutøvelse

- Sikkerhet før jakta
- Sikkerhet under jakta
- Sikkerhet etter jakta

Våpenets oppbygging og funksjon

- Ulike våpentyper
- Siktemidler

Ammunisjon – sikkerhetssoner

- Haglpatroner
- Riflepatroner
- Ballistikk
- Sikkerhetsavstander
- Skuddvinkler

Krav til jaktammunisjon

- Anslagsenergi, forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst kap 5. Våpen og ammunisjon

Skyteteknikk

- Det teoretiske grunnlaget som forberedelse til samling fire

3. Samling – Forsvarlig jakt i praksis

Læringsmål

Kursdeltakeren skal:

- ha forståelse for og kunnskap om sikkerhet og avstandsbedømmelse i forbindelse med håndtering og bruk av våpen i aktuelle jaktsituasjoner
- kunne håndtere våpenet korrekt i situasjoner som: Under transport, ut/inn av bil, over hinder og bekker og i møte med andre mennesker
- forstå farger og høydekurver på kartet og kunne beskrive terrenget ut fra kartinformasjon
- kunne plassere koordinater fra GPS på kart
- forstå grunnleggende trinnvis orientering i ukjent terreng

Gjennomføring

3 timer undervisning utendørs. Samlingen skal organiseres som en feltløype hvor deltagerne skal gjennomføre praktiske øvelser. Samlingen har obligatorisk oppmøte på kurs. Det er krav om minimum en instruktør pr 10 deltakere på kurs. Hjelpeinstruktører trenger ikke autorisasjon som jegerprøveinstruktør, men må ha god kompetanse om læringsmål og praktiske problemstillinger.

Det er ikke krav om praktisk skyting denne dagen, men momentene under skal gjennomgås.

Tema for samling 3

Feltløype

Introduksjon til feltløype: Praktisk våpenhåndtering

- Instruktør skal veilede og vurdere teknikk/våpenhåndtering
- Våpen skal være brukket/sluttstykke i bakre stilling mellom øvelsene
- Tomt våpen skal fremvises før hver øvelse i feltløypa

Moment 1: Overrekkelse av våpen

- Kurdsdeltakeren skal ta et våpen og ammunisjon ut av bil og sjekke at våpenet er uladd
- Legge våpen og ammunisjon i bilen klar for transport
- Våpenet skal peke i ufarlig retning under hele øvelsen
- Våpenet skal medbringes i hele feltløypa

Moment 2: Passere hindring

- Minst to ulike hindringer skal passeres i løpet av løypa
- Våpen skal simuleres å være ladd ved oppstart av denne øvelsen
- Arrangør velger mellom:
  - Kryssing av gjerde
  - Krysse en bekk
  - Krysse en kløft
  - Passere en bratt helling
- Instruktør skal vurdere og veilede på våpenhåndtering før, under og etter kryssingen

Moment 3: Avstandsbedømmelse

- Avstandsbedømmelse til pappfigur/viltmål
- Minimum to mål (småvilt/rådyr) på haglehold (10-30 m)
- Minimum ett mål (rev, hjortevilt) på riflehold (50-100 m)

Moment 4: Postplassering

- På et gitt område skal kursdeltakeren plassere en post for hjorteviltjakt
- Skytesektor og post skal markeres i terrenget av kursdeltakeren
- Forklare sine vurderinger rundt
  - Sikker bakgrunn
  - Rent skuddfelt
  - Jaktmessig plassering av post (skjul, vindretning)

Moment 5: kart, kompass, gps

- Koordinater fra GPS skal finnes igjen på kart i N 50 000 serien
- Farger og høydekurver skal forstås av kursdeltakeren
- Kursdeltakeren skal få demonstrert hvorfor trinnvis orientering ofte er nødvendig

4. Samling – Skyting med hagle og rifle

Læringsmål

Hagle
Kursdeltakeren skal:

- ha forståelsen av haglenes virkning på ulike avstander
- vite hvordan haglenes effekt på planke er
- ha kjennskap til skyteteknikk etter bevegelig mål
- kunne riktig anlegg av våpenet
- forstå viktigheten av riktig sving-, sikte- og avtrekksteknikk

Rifle
Kursdeltakeren skal:

- ha grunnleggende kjennskap til skyteteknikk; pusteteknikk, avtrekksteknikk, sikteteknikk og tørrtrening
- vite om optimal utnyttelse av kikkerten og viktigheten av avstanden mellom øye og kikkert
- kunne holde rifla i riktig grep
- kjenne til kulens endrede treffpunkt ved ulike avstander (ballistikk)

Gjennomføring

6 timer undervisning ute. Samlingen har obligatorisk oppmøte på kurs. Det er krav om minimum en instruktør pr 5 deltakere på kurs. Hjelpeinstruktører trenger ikke autorisasjon som jegerprøveinstruktør, men må ha god kompetanse om læringsmål og skyting.

Tema for samling 4

Hagleskyting

- Fokus på praktiske øvelser, veiledning og demonstrasjon for å nå målene for samlingen
- Alle kursdeltakerne skal skyte minimum 10 skudd på stillestående mål (ulike hold/haglestørrelser)
- Alle kursdeltakerne skal skyte minimum 15 skudd hver på leirdue/bevegelig mål

Rifleskyting

- Fokus på praktiske øvelser, veiledning og demonstrasjon for å nå målene for samlingen
- Alle kursdeltakerne skal skyte minimum 15 skudd med rifle tillatt brukt under jakt

5. Samling – Artskunnskap

Læringsmål

Kursdeltakeren skal:

- kunne identifisere jaktbare arter og deres forvekslingsarter
- ha nødvendig kjennskap til jakttidene for de jaktbare artene

Gjennomføring

3 timer undervisning. Ved fravær fra undervisning må det leveres dokumentasjon med bestått test fra e-læring for samlingen.

Tema for samling 5

- Hjortedyr
- Haredyr og andre gnagere
- Hundefamilien
- Mårdyrene
- Store rovdyr
- Halvbjørnfamilien
- Seler
- Villsvin
- Hønsefugler
- Vadere
- Skarver
- Ender
- Gjess
- Duer
- Kråkefugler
- Trost

6. Samling – Lover og forskrifter

Læringsmål

Kursdeltakeren skal:

- ha kjennskap til og forståelse for behovet av regelverket som regulerer forhold knyttet til praktisk jakt, jaktmetoder og ettersøk.
- kunne innholdet i lov om jakt, fangst og felling av vilt (Viltressurslovens) §§ 13 – dager med jakt og fangstforbud, 21 – forsvarlig jakt og fangstutøvelse, 23 – rett til å forfølge såret storvilt på andres grunn ved ettersøk, 24 – jaktvåpen og ammunisjon, 27 – jakthundtrening og bruk av hund under jakt, 28 – særskilte forbud mot å løsne skudd, 29 – forbud mot bruk av luftfartøy, motorkjøretøy og motorfartøy, 39 – ferdsel med skytevåpen eller feller på eiendommer der jegeren ikke har rett til jakt og fangst, 40 – forbud mot jaging av vilt fra andres jaktområder
- kjenne til naturmangfoldloven og dennes betydning for viltressursloven
- kjenne aktuelt innhold i fjelloven, dyrevelferdsloven, våpenloven, hundeloven, friluftsloven, lov om motorisert ferdsel i utmark og brann- og eksplosjonsvernloven.
- kjenne til forskrifter knyttet opp til viltressursloven:
  - Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst
  - Forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun
  - Forskrift om forvaltning av hjortevilt
  - Forskrift om forvaltning av bever
  - Forskrift om skadefelling, dødt vilt og bruk av vilt i oppdrett, forskning og dyrepark, kapittel 3 om skadefelling og annet uttak av vilt
- kjenne til forskrift om regulering av sel på norskekysten
- ha kjennskap til høstingsprinsippet og bærekraftig forvaltning
- ha kjennskap til forvaltningsnivåene i Norge

Gjennomføring

3 timer undervisning. Ved fravær fra undervisning må det leveres dokumentasjon med bestått test fra e-læring for samlingen.

Tema for samling 6

Bakgrunn for og regulering av jakta

- Behovet for å regulere jakta
- Bærekraftig forvaltning
- Lover, forskrifter, veileder og instrukser
- Forvaltningsnivåene

Aktuelt lovverk og forskrifter

- Naturmangfoldloven
- Viltressursloven med forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, forskrift om jakt-og fangsttider samt sanking av egg og dun, forskrift om forvaltning av hjortevilt, forskrift om forvaltning av bever og kapittel 3 om skadefelling og annet uttak av vilt i forskrift om skadefelling, dødt vilt og bruk av vilt i oppdrett, forskning og dyrepark
- Våpenloven
- Hundeloven
- Fjelloven
- Friluftsloven
- Dyrevelferdsloven
- Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag
- Brann- og eksplosjonsvernloven
- Forskrifter som regulerer seljakt

7. Samling – Jaktformer

Læringsmål

Kursdeltakeren skal:

- ha kjennskap til forskjellige jaktmetoder, med og uten hund, på småvilt og storvilt (hjortevilt og rovvilt)
- kjenne til de ulike jakthundgruppene som brukes til de forskjellige jaktformene
- vite hvordan oppsetting og bruk av feller skjer i praksis

Gjennomføring

3 timer undervisning. Ved fravær fra undervisning må det leveres dokumentasjon med bestått test fra e-læring for samlingen.

Tema for samling 7

Jaktformer

- Posteringsjakt
- Drivende hund
- Løshundjakt
- Jakt med skjellende/halsende fuglehunder
- Jakt med støtende og apporterende fuglehunder
- Jakt med stående fuglehund
- Smygjakt
- Støkkjakt

Feller og fangst

- Fokus på praktiske øvelser, veiledning og demonstrasjon for å nå målene for samlingen
- Minimum en felletype for levende fangst og en felle som dreper viltet skal demonstreres.

8. Samling – Ettersøk av skadet vilt

Læringsmål

Kursdeltakeren skal:

- være bevisst holdninger rundt avlagte skudd og ansvar for oppfølging av skuddet
- kunne rutinene for ettersøk av skadet storvilt
- være bevisst rundt ettersøk av skadet småvilt

Gjennomføring

3 timer undervisning. Ved fravær fra undervisning må det leveres dokumentasjon med bestått test fra e-læring for samlingen.

Tema for samling 8

Ettersøk og holdninger

- Hva sier lov og forskrift?
- Forebygging
- Hva er skadeskyting og ettersøk?
- Hvorfor skjer skadeskyting?
- Konsekvenser av skadeskyting

Ettersøk av skadet hjortevilt

- Skuddreaksjon
- Merking/Registrering/Skuddplassundersøkelse
- Planlegging

Ettersøk av skadet småvilt

- Viktige forholdsregler
- Skuddplassundersøkelse –sportegn
- Praktisk ettersøk

9. Samling – Håndtering av felt vilt

Læringsmål

Kursdeltakeren skal:

- ha kjennskap til grunnprinsipper for behandling av felt vilt
- være motivert og ha kjennskap til å begynne å jakte selvstendig eller sammen med andre
- kjenne til jegerens rapporteringsplikt

Gjennomføring

3 timer undervisning. Ved fravær fra undervisning må det leveres dokumentasjon med bestått test fra e-læring for samlingen.

Tema for samling 9

Håndtering av felt vilt

- Ressursutnyttelse – en forutsetning for jakt
- Grunnprinsipper ved transport, slakting, partering, modning og lagring

Behandling av felt hjortevilt

- Utvomming, flåing, modning og partering

Behandling av felt småvilt og fugl

- Etter skuddet, modning/henging, flåing og partering

Hvordan kommer jeg meg på jakt?

- Fokus på hvordan man skal gå frem for å komme seg ut på jakt etter bestått jegerprøve
- Utgangspunkt i tilbud lokalt/regionalt
- Jakt- og fangstrapport til Statistisk sentralbyrå

Landbruksdirektoratet skal ivareta direktoratsoppgaver for Landbruks- og matdepartementet (LMD). Landbruksdirektoratet gir faglige råd, iverksetter landbrukspolitikken og legger til rette for landbruket og matindustrien. Landbruksdirektoratet har 250 ansatte som jobber i Oslo, Steinkjer og Alta. Vi er organisert i fem avdelinger og en kommunikasjonsstab.

Tlf: 78 60 60 00
postmottak@landbruksdirektoratet.no
www.landbruksdirektoratet.no
Postboks 56, 7701 Steinkjer

Besøksadresse Steinkjer:
Skolegata 22, 7713 Steinkjer

Besøksadresse Oslo:
Innspurten 11 D, 0663 Oslo

Besøksadresse Alta:
Løkkeveien 111, 9510 Alta

Landbruksdirektoratet
Eanandoallodirektoráhtta